

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

11 mei 2021

Kenmerk

Z/21/013341 / D/21/017451

Portefeuillehouder

Victor Molkenboer

Portefeuille

Openbare Orde en Veiligheid

Opsteller

Wijk, Margret van

Onderwerp

Artikel 42 vragen van Inwonersbelangen - Doet de wijkagent in Woerden zijn of haar taken wel?

Beantwoording van de vragen

1. Aantal wijkagenten

a. Hoeveel wijkagenten, overeenkomstig de functiebeschrijving van de website van de Nationale Politie, zijn er in gemeente Woerden?

In de gemeente Woerden werken 9 geografische brigadier wijkagenten. Zie onderstaand overzicht ter informatie.

Harmelen Kamerik Zegveld	Jeroen van Beek 10864701
	John van Kleinwee 14342301
	Joyce Kroon 18470501
Weerden Molenvliet, bedrijventerrein Honthorst, Barwoutswaarder	Frans Damen 15493501
Weerden Oost, Snel en Polanen, bedrijventerrein Middelland	Ruud Hageman 13796501
Woerden Centrum	Rick Jansen 18526501
	Marc Roemer 10859601
Woerden Schilderskwartier Bomenbuurt	Jolanda Kloosterziel 11198701
	Tom de Weerd 12294501

b. Is er een norm voor het aantal wijkagenten per inwoners?

De norm van 1 op 5.000 is een gemiddelde norm die is afgesproken en doorvertaald naar de basisteams. Deze landelijke norm is rond 2010 gesteld. Sindsdien is de bevolking gegroeid maar het aantal wijkagenten niet. Hierdoor is deze norm

niet meer volledig te spiegelen op de huidige situatie.

Gemiddeld wil ook zeggen dat de politie per wijk kijkt naar de problematiek. Zoals bekend is de wijkagent niet meer de wijkagent uit de jaren 80. Tegenwoordig is hij regisseur op het gebied van voornamelijk veiligheid. De taakomschrijving (zie*) heeft betrekking op de kerntaken van de politie. De oog- en oorfunctie van de wijkagent heeft tot doel een positie te verkrijgen op de vlakken openbare orde en criminaliteit. Bijvangst aan informatie gaat naar de samenwerkingspartners.

* Taakomschrijving

De wijkagent is qua functie een Senior GGP (gebiedsgebonden politie) met het werkterrein 'wijkagent'. De kern van de functie Senior GGP is als volgt omschreven:

De Senior GGP draagt bij aan de handhaving van de openbare orde en aan veiligheid en leefbaarheid door het - in het kader van voorbereiding, mede aan de hand van beschikbare formats - opstellen van plannen van aanpak voor de uitvoering van (werkterreingerelateerde) operationele politietaken en voor de aanpak van (werkterreingerelateerde) veiligheidsproblematiek. Hij/Zij verricht zaakscoördinatie en voert daarnaast zelfstandig (werkterreingerelateerde) operationele politietaken uit. De Senior GGP bouwt en onderhoudt (nieuwe) (werkterreingerelateerde) netwerken ten behoeve van gezamenlijke aanpak van veiligheidsproblematiek en maakt uitvoeringsafspraken. De Senior GGP doet voorstellen vanuit de uitvoeringspraktijk ter verbetering van de aanpak van (werkterreingerelateerde) aanpak van veiligheidsproblematiek en in de uitvoering van operationele politietaken en implementeert vastgestelde verbeteringen. De Senior GGP bevordert als mentor de professionaliteit van collega's.

Het werkterrein 'wijkagent' kent de volgende definitie:

Het werkterrein Wijkagent concentreert zich op het participeren, opbouwen en / of onderhouden van contacten met burgers, bedrijven en instellingen (netwerken) en het participeren in de aanpak met ketenpartners van veiligheidsproblematiek en heeft aandacht voor en signaleert t.a.v. criminaliteit in de wijk.

c. Komt het aantal wijkagenten overeen met de norm voor de gemeente Woerden? Met andere woorden, zijn zij op sterkte?

Het basisteam De Copen heeft voor 5 gemeenten (Woerden, Oudewater, IJsselstein, Montfoort en Lopik) de volgende structuur ingericht:

-
- 19,3 fte wijkagent (brigadier). Deze wijkagenten hebben een geografisch gebied.
 - 4,0 fte wijkagent Operationeel Expert (inspecteur) op thema.

Totaal 23,3 fte wijkagent

Feitelijk staan bij het basisteam op de loonlijst:

- 4,21 fte wijkagent Operationeel Expert
- 19,81 fte wijkagent brigadier

Totaal 24,02 fte wijkagent

Als we naar de norm van 1 op 5.000 kijken, zou dat goed zijn voor 120.100 inwoners. Het gebied heeft ondertussen iets meer dan 125.000 inwoners. Op 5 gemeenten komt het basisteam De Copen totaal 1 wijkagent tekort.

Dit beeld is landelijk en zal pas een correctie kunnen krijgen als de formatie van de politie op sterkte is en eventueel opgehoogd gaat worden.

In de gemeente Woerden werken 9 geografische brigadier wijkagenten. Als daar het werk op de wijkagentthema's van de Operationeel Expert (inspecteur) wijkagenten bij opgeteld wordt, kan geconstateerd worden dat er in Woerden iets teveel capaciteit wijkagent ingezet wordt.

Door het eerder aangehaalde gemiddelde zijn enkele kleinere gemeenten binnen het basisteam De Copen door een rustiger criminaliteitsbeeld iets onderbedeeld met wijkagenten.

Voor het werken op thema door de Operationeel Expert wijkagent is gekozen omdat de problematiek te complex is of te sporadisch voorkomt bij de brigadier wijkagenten om succesvol te kunnen zijn.

De thema's van deze Operationeel Expert wijkagenten zijn:

- Zorg en veiligheid (verwarde personen - top X – stalking e.d.)
- Jeugd
- Evenementen
- Ondermijning

Aangezien deze thema's in Woerden relatief veel voorkomen, werken deze Operationeel Expert wijkagenten ook relatief

veel voor Woerden.

2. Inzet van de wijkagenten in gemeente Woerden

a. Is er een norm voor de tijdsbesteding van de wijkagenten voor hun werkzaamheden/taken in gemeente Woerden? Denk bijvoorbeeld aan het percentage binnen een gemiddelde werkweek dat besteed wordt aan surveilleren op straat, opsporing naar aanleiding van aangiftes en/of spreekuur en is dit overeenkomstig de functiebeschrijving.

Er is geen vaste norm voor de tijdsbesteding van de wijkagenten zoals in vraag 2.b gesteld wordt. Wel is het zo dat elke wijkagent ongeveer 8 diensten per periode (een periode is vier weken) in de noodhulp werkt.

b. Is er zicht op de daadwerkelijke inzet van de wijkagenten in gemeente Woerden? Denk aan percentage van een gemiddelde werkweek die besteed wordt aan de taken uit de taakomschrijving van de wijkagent, aan de inzet voor Nationale Politietaken en 'politievreemde' taken zoals noodhulpdiensten en GGD-taken.

Zowel de noodhulpdiensten, als de 'wijk'-diensten, vallen onder de functieomschrijving zoals bij antwoord 1.b opgenomen. Noodhulpdiensten en signaleren/adviseren/optreden in casussen met verwarde personen zijn ook een onderdeel van het werk van een wijkagent.

c. Als 2b niet beantwoord kan worden, kan het college aan de Nationale Politie vragen om dit bijvoorbeeld gedurende een maand inzichtelijk te maken voor gemeente Woerden?

De politie heeft dit door beantwoording van vraag 2.b al inzichtelijk gemaakt.

d. Als er geen inzicht is of geboden wordt door de Nationale Politie, wil het college dan wegen bewandelen om dit wel voor elkaar te krijgen? Bijvoorbeeld initiatieven nemen vanuit de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten). En zijn er andere mogelijkheden?

De politie heeft dit door beantwoording van vraag 2.b al inzichtelijk gemaakt.

Verder kan over de inzet van de wijkagenten in de gemeente Woerden nog het volgende worden opgemerkt. Een aantal wijkagenten neemt ook deel aan de twee Buurtveiligheidsteams (BVT) voor de wijken Schilderskwartier/Molenvliet en de kernen Harmelen, Kamerik en Zegveld. Hierdoor staan de betrokken wijkagenten in directe verbinding met ketenpartners zoals Boa's, Buurtwerk, Kwintes, Kwadraad, Groenwest en gemeente (Erop Af Team, OOV, VTH, wijkambtenaar, buurtverbinder) en is er sprake van vroegsignalering. Inwoners kunnen hier terecht met vragen over leefbaarheid en veiligheid in hun wijk of dorp en mogen indien gewenst zelf aansluiten bij het overleg om zaken te verduidelijken. Voor de wijken waar geen BVT is, geldt ook dat de inwoners altijd in persoonlijk contact kunnen treden met hun wijkagent. De nieuwe, meer verbindende, regie- en informatierol van de wijkagent leidt juist tot meer inzicht in problematiek op wijk- en dorpsniveau en effectiviteit van maatregelen.

3. Bedoelde inzet afdwingen

a. Als de inzet van de wijkagenten in Woerden niet overeenkomt met de gewenste inzet overeenkomstig de functiebeschrijving, welke mogelijkheden heeft gemeente Woerden om de inzet overeenkomstig de norm (onder andere functiebeschrijving) af te dwingen?

De situatie m.b.t. de gewenste inzet overeenkomstig de functiebeschrijving is bekend bij de gemeente. De wijkagenten zijn nu eenmaal veel tijd kwijt aan noodhulp, verwarde personen en beveiligen/bewaken van de advocatuur en rechterlijke macht. Noodhulp e.d. heeft een hogere prioriteit dan preventie/je gezicht laten zien in de wijk.

De gemeente ziet ook graag extra capaciteit bij de politie maar dit is de situatie waarmee we moeten omgaan. Wij hebben niet het beeld dat de politie haar taken nog helemaal naar behoren kan uitvoeren maar zien wel dat de juiste keuzes worden gemaakt.

In het Driehoeksoverleg De Copen (politie, gemeenten en Openbaar Ministerie) worden zo nodig knelpunten met betrekking tot de politie-inzet besproken en gezamenlijk prioriteiten (samen kiezen) gesteld, zodat de politie de roosters rond krijgt.

b. Als er bij 3a geen mogelijkheden zijn om de inzet af te dwingen, wil het college dan wegen verkennen om dit wel mogelijk te maken? Bijvoorbeeld initiatieven nemen vanuit de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten)? En zijn er andere mogelijkheden?

Het college kan dit onderwerp als gemeente bij de VNG aankaarten maar dit heeft weinig zin. De schaarste van de politiecapaciteit is al op allerlei niveaus -zowel regionaal als landelijk- bekend en besproken. Natuurlijk zullen wij wel samen met andere gemeenten/burgemeesters inzet blijven plegen om dit onderwerp blijvend onder de aandacht te houden.

Bijlagen

1. Vragen ex artikel 42, geregistreerd onder nummer D/21/016897

Artikel 42 vragen

Doet de wijkagent in Woerden zijn of haar taken wel?

Inleiding

Medio februari verscheen er op de website van de NOS een minidocumentaire over de wijkagent. Hierin werd duidelijk dat wijkagenten veel te weinig toekomen aan hun eigenlijke taken. De vraag is hoe dat zit met de wijkagenten in Woerden.

De kerntaak van een wijkagent is veelal het surveilleren op straat en het oplossen van incidenten. Dit in het kader van 'kennen en gekend worden'. Hij/zij is het oog en het oor van de politieorganisatie en geeft informatie door aan de lokale politieteams. Inwonersbelangen is van oordeel dat wijkagenten in Woerden veel te weinig toekomen aan hun ware taak.

Vooropgesteld: er wordt niet getwijfeld aan de kwaliteit van de wijkagenten. Het gaat om de vraag hoe de Nationale Politie de wijkagent inzet.

Taakomschrijving wijkagent

Op de website van de Nationale Politie zijn de taken van de wijkagent te vinden (<https://www.politie.nl/themas/wijkagent.html>): 'Vaak is de wijkagent een eerste aanspreekpunt in de wijk en een bekend gezicht. Hij kent veel inwoners en ondernemers en spreekt regelmatig met hen. Door al die contacten weet hij wat er speelt in de wijk en kan hij in een vroeg stadium problemen oplossen en liever nog, voorkomen.' Duidelijk gaat het hier om de ogen en oren te zijn in de wijk. Hierbij is preventief en proactief handelen het doel.

Minidocumentaire wijkagent

Uit de documentaire blijkt duidelijk dat de gevolgde wijkagenten meer op straat willen zijn. De documentaire is hier te zien: <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2368817-waar-is-het-blauw-op-straat-de-wijkagent-ziet-het-niet.html>. De volgende uitspraak van een van de wijkagenten spreekt boekdelen: 'De kracht is: er altijd zijn en je gezicht laten zien. Dan ben je de problemen voor.'

Ook wordt duidelijk dat hun werk onder toenemende druk staat. Door de bezuinigingen in de zorg moeten wijkagenten ook bijspringen bij noodoproepen en hulp bieden aan verwarde personen. Dat gaat ten koste van het echte politiewerk. Dat leidt tot het moeten teleurstellen van mensen. Na netjes een aangifte, van bijvoorbeeld een gestolen fiets, wordt een zaak toch niet in behandeling genomen. Terwijl er wel een opsporingsindicatie is, een spoor naar de dader dus. Lopen door de wijk komt er niet van. Wijkagenten worden op andere nationale politietaken ingezet zoals beveiligen van advocaten tegen drugscriminelen. Ook andere 'politievreemde' taken zoals noodhulpdiensten en ggz-taken met verwarde mensen slokken veel tijd op. Niet te vergeten de taken die nu blijven liggen ten gevolge van corona.

Hoe zit het in gemeente Woerden en kan de bedoelde inzet afgedwongen worden?

Inwonersbelangen heeft altijd begrepen dat er per 5.000 inwoners in Woerden een wijkagent is. Dit betekent dat er 10 tot 11 wijkagenten in Woerden zijn. De eerste vraag is of er inderdaad 10 tot 11 wijkagenten zijn. De tweede vraag is hoe de inzet is van de wijkagenten. Komen zij toe aan hun eigen werkzaamheden of wordt hun tijd opgeslokt door nationale prioriteiten en 'politievreemde' taken? De derde vraag is of gemeente Woerden de bedoelde inzet van wijkagenten kan afdwingen.

De vragen:

1. Aantal wijkagenten

- Hoeveel wijkagenten, overeenkomstig de functiebeschrijving van de website van de Nationale Politie, zijn er in gemeente Woerden?
- Is er een norm voor het aantal wijkagenten per inwoners?

Artikel 42 vragen

Doet de wijkagent in Woerden zijn of haar taken wel?

- c. Komt het aantal wijkagenten overeen met de norm voor de gemeente Woerden? Met andere woorden, zijn zij op sterkte?

2. Inzet van de wijkagenten in gemeente Woerden

- a. Is er een norm voor de tijdsbesteding van de wijkagenten voor hun werkzaamheden/taken in gemeente Woerden? Denk bijvoorbeeld aan het percentage binnen een gemiddelde werkweek dat besteed wordt aan surveilleren op straat, opsporing naar aanleiding van aangiftes en/of spreekuur en is dit overeenkomstig de functiebeschrijving.
- b. Is er zicht op de daadwerkelijke inzet van de wijkagenten in gemeente Woerden? Denk aan percentage van een gemiddelde werkweek die besteed wordt aan de taken uit de taakomschrijving van de wijkagent, aan de inzet voor Nationale Politietaken en 'politievreemde' taken zoals noodhulpdiensten en GGD-taken.
- c. Als 2b niet beantwoord kan worden, kan het college aan de Nationale Politie vragen om dit bijvoorbeeld gedurende een maand inzichtelijk te maken voor gemeente Woerden?
- d. Als er geen inzicht is of geboden wordt door de Nationale Politie, wil het college dan wegen bewandelen om dit wel voor elkaar te krijgen? Bijvoorbeeld initiatieven nemen vanuit de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten). En zijn er andere mogelijkheden?

3. Bedoelde inzet afdwingen

- a. Als de inzet van de wijkagenten in Woerden niet overeenkomt met de gewenste inzet overeenkomstig de functiebeschrijving, welke mogelijkheden heeft gemeente Woerden om de inzet overeenkomstig de norm (onder andere functiebeschrijving) af te dwingen?
- b. Als er bij 3a geen mogelijkheden zijn om de inzet af te dwingen, wil het college dan wegen verkennen om dit wel mogelijk te maken? Bijvoorbeeld initiatieven nemen vanuit de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten)? En zijn er andere mogelijkheden?

Inwonersbelangen

Hendrie van Assem Fractievoorzitter